

Dosarul nr. 2ra-798/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

Î N C H E I E R E

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Abner,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația
Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/93 Coop împotriva Tatiane Abner cu
privire la încasarea cheltuielilor de judecată și,
cererea reconvențională depusă de Tatiana Abner împotriva Asociației
Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 53/93 Coop cu privire la încasarea daunei
materiale,
împotriva deciziei din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Tatiana Abner și s-a menținut hotărârea din 17 iunie 2019
a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 12 septembrie 2017, APLP nr. 53/93 Coop a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Tatiane Abner cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin hotărârea din 09 decembrie
2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea înaintată de către Tatiana Abner
împotriva APLP nr. 53/93 Coop cu privire la restabilirea în funcția de contabil-șef și
contabil prin cumul, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu,
începând cu 14 mai 2014, până la data repunerii în funcție, încasarea prejudiciului
moral în mărime de 3000 lei și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca
neîntemeiată. Astfel, în scopul acordării asistenței juridice, APLP nr. 53/93 Coop a
încheiat contractul nr. 144 din 29 august 2014 în baza căruia a achitat suma de 3000
lei.

APLP nr. 53/93 Coop a menționat că ulterior, prin decizia din 08 octombrie 2015
a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial recursul declarat de Tatiana Abner, s-a casat
parțial încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 iunie 2015, adoptată în
cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiana Abner împotriva
APLP nr. 53/93 Coop privind anularea p. 2 și 3 din ordinul APLP nr. 53/93 Coop nr.18
din 17 mai 2015 și anularea ordinului APLP nr. 53/93 COOP nr. 22 din 24 decembrie
2013, anularea ordinului nr. 9 din 06 martie 2014, restabilirea în funcție, încasarea

prejudiciului moral și material, în partea încetării procesului civil intentat la cererea Tatiane Abner către APLP nr. 53/93 Coop privind anularea ordinului APLP 53/93 COOP nr. 18 din 17 mai 2014, și în această parte s-a pronunțat o nouă decizie sub formă de încheiere prin care încheierea din 26 iunie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, în partea în care a fost încetat procesul civil intentat la acțiunea depusă de Abner Tatiana către APLP nr. 53/93 Coop privind restabilirea în funcție s-a menținut. În scopul acordării asistenței juridice APLP nr. 53/93 Coop a încheiat contractul de asistență juridică nr. 49 din 16 aprilie 2015, achitând suma de 3500 lei.

Mai mult, reclamata a relatat că prin hotărârea din 31 martie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată și tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Abner împotriva APLP nr. 53/93 Coop cu privire la anularea ordinului nr. 18 din 17 mai 2014 privind angajarea la serviciu a dnei Vtavskaia G. și eliberarea din funcție a dnei Tatiana Abner, a ordinelor de sancționare nr. 22 din 24 decembrie 2013 și nr. 9 din 06 martie 2014, precum și încasarea prejudiciului moral în sumă de 11130 lei și material în sumă de 22487,87 lei. În scopul acordării serviciilor juridice a fost încheiat contractul de asistență juridică în sumă de 1500 lei (bonul de plată din 21 ianuarie 2016).

APLP nr. 53/93 Coop a specificat că prin decizia din 26 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Tatiana Abner și s-a menținut hotărârea din 31 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, iar în scopul acordării serviciilor juridice a fost încheiat contractul de asistență juridică și s-a achitat suma 3500 lei, conform bonului de plată din 06 septembrie 2016. Ulterior, decizia din 26 octombrie 2016 Curții de Apel Chișinău a fost atacată de Tatiana Abner cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar conform bonului de plată din 03 martie 2017 pentru acordarea asistenței juridice a achitat suma de 800 lei, pentru perfectarea referinței. Prin încheierea din 15 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție RM, recursul declarat de Tatiana Abner a fost considerat inadmisibil.

Reclamanta a mai menționat că pentru perfectarea cererii de chemare în judecată în vederea încasării pagubelor materiale a fost achitată suma de 800 lei conform bonului de plată din 14 aprilie 2017.

APLP nr. 53/93 Coop a solicitat încasarea din contul pârâtei a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 13100 lei.

În cadrul examinării cauzei, Tatiana Abner a înaintat cerere reconvențională împotriva APLP nr. 53/93 Coop, prin care a solicitat repunerea în termen, admiterea cererii spre examinare și încasarea daunei materiale în sumă de 19601,08 lei.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că până în prezent n-a avut posibilitate din motiv obiectiv și temeinic să depună cererea cu privire la recuperarea daunei materiale, pricinuite din cauza neachitării plăților cuvenite salariatului la eliberare din funcție din vina angajatorului, deoarece până la sfârșitul anului 2017, Curtea Supremă de Justiție a examinat cererea sa de revizuire referitor la concedierea ilegală. Dacă aceste cerințe ar fi fost înaintate mai devreme, aceasta ar însemna acordul său cu faptul concedierii sale ilegale, conform ordinului nr. 16 din 14 mai 2014. Reieșind cele menționate, a solicitat ca instanță să admită repunerea în termen conform art. 116 Cod de procedură civilă.

Tatiana Abner a afirmat că, în perioada 24 mai 2013 – 15 mai 2014 a lucrat în funcția de contabil-șef și contabil prin cumul în cadrul APLP nr. 53/93 Coop, în baza

contractului individual de muncă nr. 2113-CSC. La 15 mai 2014 a primit prin scrisoare recomandată ordinul de concediere nr.16 din 14 mai 2014, fiind concediată conform art. 86, lit. k) Codul muncii, comiterea de către salariatul care gestionează nemijlocit mijloace bănești sau valori materiale ori care are acces la sistemele informaționale ale angajatorului (sisteme de colectare și gestiune a informației) sau la cele administrate de angajator a unor acțiuni culpabile, dacă aceste acțiuni pot servi drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv.

Reclamanta a mai relatat că potrivit scrisorii din 06 iunie 2014 a Inspecției Muncii, la momentul efectuării controlului la cererea sa, a existat numai ordinul nr. 16 din 14 mai 14 privind concedierea ultimei conform art. 86, lit. k) Codul muncii, alte ordine în privința concedierii sale au lipsit.

Tatiana Abner a relatat că, la 31 martie 2016, acțiunea sa privind anularea ordinului nr. 14 din 14 mai 2014 și nr. 18 din 17 mai 14 a fost respinsă din motivul omiterii termenului de prescripție. Ulterior, a atacat hotărârea primei instanței la Curtea de Apel Chișinău, apoi la Curtea Supremă de Justiție. De asemenea a depus și cerere de revizuire la Curtea Supremă de Justiție, însă toate instanțele ierarhic superioare au menținut hotărârea primei instanței, toate căile de atacare a acestei hotărâri ce țin de apărare drepturilor sale au fost epuizate, aceasta înseamnă că hotărârea primei instanțe privind concedierea sa în baza art. 86 alin. (1) lit. s), vizând salariații ce prestează munca prin cumul, a unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia, specialitatea sau funcția respectivă ca profesie, specialitate sau funcție de bază (art.273), a rămas definitivă și a intrat în vigoare.

Reclamanta a specificat că adresările sale către administrația APLP nr. 53/93 Coop în privința achitării salariului pentru perioada de 01 mai 2014 – 14 mai 2014, a indemnizației pentru concediu nefolosit pentru perioada de 24 mai 2013- 14 mai 2014, au rămas fără răspuns.

Tatiana Abner a relatat că potrivit răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii din 06 iunie 2014, la momentul efectuării controlului, actele care ar confirma calcularea și achitarea salariului și compensației pentru concediu de odihnă nefolosit lipseau, iar extrasul eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale din 27 ianuarie 2016 confirmă faptul că sumele indicate mai sus nici nu au fost calculate de administrația APLP nr. 53/93 Coop.

Mai mult, reclamanta a menționat că informația nr. 01-153/3-368 din 02 februarie 2016 parvenită de la Inspectoratul Fiscal de Stat cu privire la venitul primit și impozitul pe venit reținut, confirmă că toate sumele indicate APLP nr. 53/93 Coop nu au fost achitate și până la momentul nu a primit nicio plată garantată de legislație din partea APLP nr. 53/93 Coop.

Tatiana Abner a solicitat încasarea din contul pârâtei a despăgubirii materiale în sumă de 19601,08 lei, compusă din salariul neachitat în sumă de 784 lei, a indemnizației de concediu în sumă de 1588,20 lei, a indemnizației conform art. 274 Codul muncii în sumă de 1500 lei și a sumei de 15728,88 lei, garantată de art. 330 Codul muncii.

Prin încheierea din 01 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a restituit cererea reconvențională depusă de Tatiana Abner, în partea încasării sumei de 15728,88 lei, deoarece nu a fost respectată procedura de soluționare prealabilă (vol. I, f.d. 90-93).

La 04 septembrie 2018, APLP nr. 53/93 Coop a depus cerere privind excepția de tardivitate, solicitând respingerea cererii reconvenționale depusă de Tatiana Abner, ca depusă peste termenul de prescripție extinctivă.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis cererea depusă de APLP nr. 53/93 Coop cu privire la excepția de tardivitate și s-a respins ca tardivă cererea reconvențională depusă de Tatiana Abner (vol. I, f.d. 186, 187-192).

Prin decizia din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Tatiana Abner și s-a casat încheierea din 27 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cauza fiind restituită spre rejudecare în aceeași instanță și în același complet de judecată (vol. I, f.d. 228-239).

Prin hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial acțiunea înaintată de APLP nr. 53/93 Coop.

S-a dispus încasarea din contul Tatiane Abner în beneficiul APLP nr. 53/93 Coop a cheltuielilor de judecată suportate în procesele civile anterioare în sumă de 5000 lei și a cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză în sumă de 2000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

S-a respins cererea reconvențională depusă de Tatiana Abner, ca depusă peste termenul de prescripție extinctivă (vol. II, f.d. 82-83, 90-104).

La 16 iulie 2019, Tatiana Abner a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cauza să fie soluționată în fond.

Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Tatiana Abner și s-a menținut hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (vol. II, f.d. 173-181).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că instanța de fond întemeiat a motivat că nu poate fi reținut drept motiv de repunere în termenul de prescripție faptul că termenul urmează a fi calculat de la data examinării și soluționării la sfârșitul anului 2017 de către Curtea Supremă de Justiție a cererii de revizuire referitor la concedierea ilegală și dacă aceste cerințe le-ar fi înaintat mai devreme, aceasta ar însemna acordul său cu faptul concedierii sale ilegale conform ordinului nr.16 din 14 mai 2014. Prin urmare, Tatiana Abner nu a dat dovadă de o diligență necesară și nu a depus eforturile necesare pentru depunerea prezentei cereri până la expirarea termenului de 3 ani stabilit de lege.

Colegiul a constatat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, ca urmare just a respins acțiunea reconvențională înaintată de Abner Tatiana, ca fiind depusă peste termenul de prescripție. Subsecvent, respingând și cererea înaintată de Tatiana Abner privind despăgubirea pentru timpul de muncă pierdut, ca neîntemeiată. În această ordine de idei, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

La 05 februarie 2020, Tatiana Abner a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, a hotărârii

din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțarea unei hotărâri noi.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia aplicată, instanța fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

La 11 februarie 2020, Tatiana Abner a depus cerere de recurs suplimentară, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, a hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțarea unei hotărâri noi.

În motivarea cererii, recurenta a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece nu corespunde tuturor normelor de drept și nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate în cererea de apel, fiind încălcate normele de drept material și procedural.

La 05 mai 2020, în adresa APLP nr. 53/93 Coop a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Tatiana Abner, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. III, f.d. 111).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 05 februarie 2020, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (vol. II, f.d. 184), însă date privind recepționarea deciziei instanței de apel la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Tatiana Abner, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile

prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Abner, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurenteii de acces la instanță.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; *Papaioannou vs Grecia*, 2

iunie 2016, parag. 45; Baydar vs Olanda, 24 aprilie 2018, parag. 46; Guelfucci vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Tatiana Abner urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Tatiana Abner.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu